

# Obsah

Úvod . . . . .	7
Léčivé rostliny v lidové tradici . . . . .	12
Léčivé rostliny v lékařství . . . . .	16
Sběr léčivých rostlin . . . . .	17
Sbírání rostlin pro výkup . . . . .	18
Sušení a ošetřování drog . . . . .	18
Zpracování drog pro domácí použití . . . . .	19
Zelenina a koření jsou léčivé rostliny . . . . .	19
Nebezpečí při domácím použití léčivých rostlin . . . . .	21
Jedovaté léčivé rostliny . . . . .	22
Léčivé rostliny je nutno chránit . . . . .	23
Seznam rostlin používaných v lidovém léčitelství při některých potížích . . . . .	24
Kalendář sběru léčivých rostlin . . . . .	25
1. Podběl léčivý ( <i>Tussilago farfara</i> L.) . . . . .	27
2. Jaterník podléška ( <i>Hepatica nobilis</i> MILL.) . . . . .	28
3. Kopytník evropský ( <i>Asarum europaeum</i> L.) . . . . .	29
4. Prvosenka vyšší ( <i>Primula elatior</i> /L./ HILL.) . . . . .	30
Prvosenka jarní ( <i>Primula veris</i> L.) . . . . .	31
5. Devěsíl lékařský ( <i>Petasites hybridus</i> /L./ GEARTN., MEY et SCHERB.) . . . . .	32
6. Přeslička rolní ( <i>Equisetum arvense</i> L.) . . . . .	34
7. Hlaváček jarní ( <i>Adonis vernalis</i> L.) . . . . .	36
8. Viola vonná ( <i>Viola odorata</i> L.) . . . . .	38
9. Plicník lékařský ( <i>Pulmonaria officinalis</i> L.) . . . . .	48
10. Trnka obecná ( <i>Prunus spinosa</i> L.) . . . . .	49
11. Vlastovičník větší ( <i>Chelidonium majus</i> L.) . . . . .	51
12. Borovice lesní ( <i>Pinus sylvestris</i> L.) . . . . .	52
13. Jalovec obecný ( <i>Juniperus communis</i> L.) . . . . .	54
14. Bříza bělokorá ( <i>Betula pendula</i> ROTH.) . . . . .	55
15. Smetanka lékařská ( <i>Taraxacum officinale</i> L.) . . . . .	57
16. Bez hroznatý (červený) ( <i>Sambucus racemosa</i> WEB.) . . . . .	59
17. Bez černý ( <i>Sambucus nigra</i> L.) . . . . .	60
18. Hloh obecný ( <i>Crataegus laevigata</i> /POIRET/DC.) . . . . .	69
19. Jeřáb obecný ( <i>Sorbus aucuparia</i> L.) . . . . .	73



20. Jírovec maďal ( <i>Aesculus hippocastanum</i> L.) . . . . .	75
21. Vachta třilistá ( <i>Menyanthes trifoliata</i> L.) . . . . .	77
22. Hluchavka bílá ( <i>Lamium album</i> L.) . . . . .	78
23a. Mateřídouška tymián ( <i>Thymus vulgaris</i> L.) . . . . .	79
23b. Mateřídouška panonská ( <i>Thymus pannonicus</i> ALL.) . . . . .	82
23c. Mateřídouška olysalá ( <i>Thymus glabrescens</i> WILLD.) . . . . .	82
23d. Mateřídouška polejovitá ( <i>Thymus pulegioides</i> L.) . . . . .	83
23e. Mateřídouška časná ( <i>Thymus praecox</i> OPIZ) . . . . .	83
24. Průtržník lysý ( <i>Herniaria glabra</i> L.) . . . . .	87
25. Šalvěj lékařská ( <i>Salvia officinalis</i> L.) . . . . .	88
26. Kozlík lékařský ( <i>Valeriana officinalis</i> L.) . . . . .	99
27a. Lípa velkolistá ( <i>Tilia platyphyllos</i> SCOP.) . . . . .	105
27b. Lípa srdčitá ( <i>Tilia cordata</i> MILL.) . . . . .	106
27c. Lípa zelená ( <i>Tilia euchlora</i> KOCH.) . . . . .	106
28. Puškvorec obecný ( <i>Acorus calamus</i> L.) . . . . .	108
29. Len užitkový ( <i>Linum usitatissimum</i> L.) . . . . .	111
30. Mák setý ( <i>Papaver somniferum</i> L.) . . . . .	114
31. Mák vlčí ( <i>Papaver rhoeas</i> L.) . . . . .	116
32. Zemědým lékařský ( <i>Fumaria officinalis</i> L.) . . . . .	118
33. Mařinka vonná ( <i>Asperula odorata</i> L.) . . . . .	130
34. Rosnatka okrouhlolistá ( <i>Drosera rotundifolia</i> L.) . . . . .	132
35. Reveň lékařská ( <i>Rheum officinale</i> BAILLEN) . . . . .	135
36. Pivoňka lékařská ( <i>Paeonia officinalis</i> L.) . . . . .	137
37. Brusnice borůvka ( <i>Vaccinium myrtillus</i> L.) . . . . .	138
38. Brusnice brusinka ( <i>Vaccinium vitis-idaea</i> L.) . . . . .	140
39. Dobromysl obecná ( <i>Origanum vulgare</i> L.) . . . . .	141
Majoránka zahradní ( <i>Majorana hortensis</i> MOENCH) . . . . .	142
40. Rozrazil lékařský ( <i>Veronica officinalis</i> L.) . . . . .	144
41. Zeměžluč menší ( <i>Centaurium minus</i> MOENCH) . . . . .	153
42. Oměj šalamounek ( <i>Aconitum callibotryon</i> REICHENB.) . . . . .	155
43. Fazol šarlatový ( <i>Phaseolus coccineus</i> L.) . . . . .	159
44. Prha arnika ( <i>Arnica montana</i> L.) . . . . .	160
45a. Andělka lékařská ( <i>Archangelica officinalis</i> /MOENCH/ HOFFM.) . . . . .	162
45b. Děhel lesní ( <i>Angelica sylvestris</i> L.) . . . . .	165
46. Sléz lesní ( <i>Malva sylvestris</i> L.) . . . . .	167
47. Proskurník lékařský ( <i>Althaea officinalis</i> L.) . . . . .	169
48. Křen selský ( <i>Armoracia lapathifolia</i> USTERI) . . . . .	171
49. Krušina olšová ( <i>Frangula alnus</i> MILL.) . . . . .	172
50. Libeček lékařský ( <i>Levisticum officinale</i> KOCH) . . . . .	183
51. Buřina srdečník ( <i>Leonurus cardiaca</i> L.) . . . . .	184
52. Kostival lékařský ( <i>Symphytum officinale</i> L.) . . . . .	185
53. Třezalka skvrnitá ( <i>Hypericum maculatum</i> CRANTZ.) . . . . .	186
54a. Bedrník obecný ( <i>Pimpinella saxifraga</i> L.) . . . . .	190
54b. Bedrník větší ( <i>Pimpinella major</i> /L./ HUDS.) . . . . .	193



55. Mochna nátržník ( <i>Potentilla erecta</i> /L./ RÄUSCHEL)	194
56. Řebříček obecný ( <i>Achillea millefolium</i> L.)	195
57. Měsíček zahradní ( <i>Calendula officinalis</i> L.)	209
58. Mydlice lékařská ( <i>Saponaria officinalis</i> L.)	211
59. Divizna malokvětá ( <i>Verbascum thapsus</i> L.)	212
60. Jitrocel kopinatý ( <i>Plantago lanceolata</i> L.)	214
61. Rdesno hadí kořen ( <i>Polygonum bistorta</i> L.)	215
62. Rdesno ptačí truskavec ( <i>Polygonum aviculare</i> L.)	217
63. Rdesno blešník ( <i>Polygonum lapathifolium</i> L.)	220
64. Celík zlatobýl ( <i>Solidago virgaurea</i> L.)	222
65. Vrbka úzkolistá ( <i>Chamenerion angustifolium</i> /L./ SCOP.)	231
66. Náprstník červený ( <i>Digitalis purpurea</i> L.)	232
67. Kopřiva dvoudomá ( <i>Urtica dioica</i> L.)	233
68. Heřmánek pravý ( <i>Matricaria chamomilla</i> L.)	235
69. Heřmánek terčovitý ( <i>Matricaria matricarioides</i> /LESS./ PORTER)	237
70. Tužebník jilmový ( <i>Filipendula ulmaria</i> MAXIM.)	237
71. Krvavec toten (toten lékařský) ( <i>Sanguisorba officinalis</i> L.)	239
72. Lékořice lysá ( <i>Glycyrrhiza glabra</i> L.)	240
73. Řepík vonný ( <i>Agrimonia procera</i> WALLR.)	249
74. Jablečnick obecný ( <i>Marrubium vulgare</i> L.)	254
Meduňka lékařská ( <i>Mellisa officinalis</i> L.)	255
75. Máta peprná ( <i>Mentha × piperita</i> L.)	258
76. Lopuch plstnatý ( <i>Arctium tomentosum</i> MILL.)	260
77a. Světlík tuhý ( <i>Euphrasia stricta</i> D. WOLFF)	263
77b. Světlík lékařský ( <i>Euphrasia rostkoviana</i> HAYNE)	263
78a. Pelyněk pravý ( <i>Artemisia absinthium</i> L.)	264
78b. Pelyněk černobýl ( <i>Artemisia vulgaris</i> L.)	266
79. Chmel otáčivý ( <i>Humulus lupulus</i> L.)	267
80. Jmelí borové ( <i>Viscum laxum</i> BOISS. et REUT.)	278
Seznam použité literatury	280
Rejstřík českých názvů rostlin	283
Rejstřík latinských názvů rostlin	286